

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 1749/96**frá 9. september 1996****um fyrstu ráðstafanir til framkvæmdar reglugerð ráðsins (EB) nr. 2494/95 um samræmdar vísitölur neysluverðs(*)**FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af reglugerð ráðsins (EB) nr. 2494/95 frá 23. október 1995 um samræmdar vísitölur neysluverðs ⁽¹⁾, einkum 4. gr. og 3. mgr. 5. gr.,*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

Hverju aðildarríki ber að gefa út samræmda vísitölu neysluverðs (SVN) frá vísitölu fyrir janúar 1997 að telja.

Í 3. gr. reglugerðar (EB) nr. 2494/95 er tilskilið að samræmd vísitala neysluverðs skuli byggjast á verði vöru og þjónustu sem í boði er á efnahagssvæði aðildarríkisins, í því skyni að uppfylla þarfir neytenda beint.

Umfang gildandi vísitalna neysluverðs sem aðildarríkin gefa út, starfshættir sem tíðkast þegar vara og þjónusta, sem er nýlega orðin mikilvæg, er tekin inn í vísitölu, aðferðir við að leiðrétta verð í samræmi við breytingar á gæðum verðlagðrar vöru og þjónustu, aðferðir við að sameina verðtölur þegar gefnar eru út verðvísitölur fyrir grunnliði, og úrtaksaðferðir og starfshættir við verðathuganir er allt svo breytilegt milli aðildarríkja að þær vísitölur neysluverðs, sem aðildarríkin gefa út, eru ekki nægilega sambærilegar til að þær megi nota til að gefa út samræmda vísitölu neysluverðs.

Sú aðferð að nota eldri verðtölur í stað gildandi mánaðarverðs leiðir ekki til sömu niðurstöðu og þegar notaðar eru verðtölur sem er safnað í raun, og eru vísitölur neysluverðs, sem aðildarríkin gefa út, því ekki nægilega sambærilegar til að þær megi nota til að gefa út samræmda vísitölu neysluverðs.

Nauðsynlegt er að taka vöru og þjónustu, sem er nýlega orðin mikilvæg, inn í samræmdar vísitölur neysluverðs, bæði þegar svo háttar til að vægi einstakra þátta er uppfært árlega og þegar það er uppfært sjaldnar.

Framkvæmdarráðstafanir eru nauðsynlegar til að tryggja samanburðarhæfni samræmdra vísitalna neysluverðs í samræmi við 3. mgr. 5. gr. reglugerðar (EB) nr. 2494/95.

Í samræmi við 15. gr. reglugerðar (EB) nr. 2494/95 ber framkvæmdastjórninni (Hagstofu Evrópubandalaganna, HEB) að leggja fram skýrslu til ráðsins um áreiðanleika samræmdra vísitalna neysluverðs og hvort þær fullnægi kröfum um samanburðarhæfni.

Ráðstafanirnar sem kveðið er á um í þessari reglugerð eru í samræmi við álit hagskýrsluáætlunarnefndarinnar sem komið var á fót með ákvörðun ráðsins 89/382/EBE, KBE ⁽²⁾.

Samráð var haft við Peningamálastofnun Evrópu í samræmi við 3. mgr. 5. gr. reglugerðar (EB) nr. 2494/95 og var álit hennar jákvætt.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

I. ALMENN ÁKVÆÐI*1. gr.***Markmið**

Markmiðið með þessari reglugerð er að ákveða, í því skyni að gefa út sambærilega samræmda vísitölu neysluverðs (SVN) í hverju aðildarríki:

- upphaflega skrá yfir vöru og þjónustu sem vísitalan tekur til, svo og sambærilegar aðferðir við að uppfæra þá skrá þannig að hún taki til vöru og þjónustu sem er nýlega orðin mikilvæg,
- lágmarksstaðla fyrir aðferðir við aðlögun að gæðum,
- lágmarksstaðla fyrir verðtölnurnar sem notaðar eru,
- formúlu til að reikna verðvísitölur fyrir grunnliði.

Markmiðið er enn fremur að tryggja að úrtak verðtalna sé þannig að samræmdar vísitölur neysluverðs séu nægilega áreiðanlegar til að þær megi nota við alþjóðlegan samanburð og til að veita upplýsingar sem nota má til að ákveða lágmarksstaðla fyrir gerð úrtaks.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB L 229, 10.9.1996, bls. 3, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 13/1999 frá 29. janúar 1999 um breytingu á XXI. viðauka (Hagskýrslugerð) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

(1) Stjtið. EB nr. L 257, 27. 10. 1995, bls. 1.

(2) Stjtið. EB nr. L 181, 28. 6. 1989, bls. 47.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „Upphafleg skrá yfir vöru og þjónustu sem samræmd vísitala neysluverðs tekur til“: þeir fjögurra tölustafa liðir og undirliðir sem tilgreindir eru í flokkunarkerfinu COICOP/SVN (flokkun einkaneyslu eftir tilgangi, aðlöguð í samræmi við útreikning á samræmdum vísitölum neysluverðs) sem er að finna í I. viðauka.
- b) „Vara og þjónusta sem er nýlega orðin mikilvæg“: vara og þjónusta sem þannig háttar til um að breytingar á verði hennar eru ekki teknar inn í samræmda vísitölu neysluverðs í aðildarríkinu beinlínis, en áætluð útgjöld neytenda vegna slíkrar vöru og þjónustu eru orðin að minnsta kosti einn þúsundasti hluti útgjaldanna sem sú samræmd vísitala neysluverðs tekur til.
- c) „Breyting á gæðum“: þegar aðildarríki telur að svo mikill eðlismunur sé á vöru eða þjónustu, sem áður hefur verið valin til verðlagskönnunar í samræmdri vísitölu neysluverðs, og nýju afbrigði eða gerð vöru og þjónustu sem kemur í hennar stað að það hafi í för með sér verulegan mun á notagildi fyrir neytandann. Ekki er um að ræða breytingu á gæðum þegar gerð er umfangsmikil endurskoðun á úrtaki fyrir samræmda vísitölu neysluverðs.
- d) „Aðlögun að gæðum“: sú aðferð að taka tillit til breytingar á gæðum með því að hækka eða lækka mælt gildandi verð eða viðmiðunarverð sem nemur stuðli eða fjárhæð sem svarar til verðgildis slíkrar breytingar á gæðum.
- e) „Markúrtak“: það safn verðtalna fyrir vöru og þjónustu sem aðildarríkið hefur í hyggju að taka saman til að gefa út samræmda vísitölu neysluverðs frá janúar 1997 að telja eða hefur í hyggju að taka saman síðar til að fullnægja eigin stöðlum eða öðrum Evrópastöðlum sem lúta að áreiðanleika eða samanburðarhæfni.
- f) „Mælt verð“: verð sem aðildarríkin staðfesta.
- g) „Áætlað verð“: verð sem er notað í stað mælds verðs og byggt er á viðeigandi matsaðferð. Ekki skal notast við eldra mælt verð sem áætlað verð nema sýna megi fram á að með því fáiast heppilegt mat.
- h) „Staðgönguverð“: mælt verð vöru eða þjónustu sem litið er á sem beinan staðgengil vöru eða þjónustu sem var notuð í markúrtakið.
- i) „Vísitala fyrir grunnliði“: verðvísitala fyrir grunnliði sem inniheldur eingöngu upplýsingar um verðtölur.

- j) „Grunnliður“: útgjöld eða neysla sem nákvæmasta stig samræmdrar vísitölu neysluverðs tekur til og ekki eru til um áreiðanlegar upplýsingar til að meta vægi einstakra þátta útgjaldanna á því stigi.
- k) „Gerð úrtaks“: hver sú aðferð við gerð samræmdrar vísitölu neysluverðs þar sem hlutmengi í þýði verðtalna, sem svarar til verðs sem neytendur greiða, er notað til að meta verðbreytingar í tilteknum flokki vöru eða þjónustu sem samræmd vísitala neysluverðs tekur til.
- l) „Áreiðanleiki“: meta skal hvort vísitölur eru áreiðanlegar á grundvelli þess hve nákvæmar þær eru, en með því er vísað til þess hversu mikið er um úrtaksvillur, og hve dæmigerðar þær eru, en með því er vísað til þess að kerfisbundin skekkja sé ekki fyrir hendi.

II. RÁÐSTAFAFANIR TIL AÐ TRYGGJA AÐ SAMRÆMDAR VÍSITÖLUR NEYSLUVERÐS SÉU SAMBÆRILEGAR, ÁREIÐANLEGAR OG GILDAR

3. gr.

Upphafleg skrá

Samræmdar vísitölur neysluverðs skulu teljast sambærilegar ef þær taka til verðvísitalna og vægis fyrir alla þá liði í I. viðauka sem hafa meira vægi en sem nemur einum þúsundasta hluta samanlagðra útgjalda í öllum liðunum.

4. gr.

Vara og þjónusta sem er nýlega orðin mikilvæg

Aðildarríkin skulu:

- a) leita uppi nýja mikilvæga vöru og þjónustu með kerfisbundnum hætti, og
- b) kanna mikilvægi vöru og þjónustu sem önnur aðildarríki tilkynna að sé nýlega orðin mikilvæg.

Samræmd vísitala neysluverðs skal reiknuð þannig að hún taki til verðbreytinga á vöru eða þjónustu, sem er nýlega orðin mikilvæg, ef sú vara eða þjónusta telst falla undir skilgreininguna í b-lið 2. gr. Þessu skal ná fram innan tólf mánaða frá því að varan eða þjónustan finnst, annaðhvort með því að leiðrétta vægi viðkomandi liðar í COICOP/SVN-flokkuninni í I. viðauka við þessa reglugerð, eða vægi innan þess liðar, eða með því að úthluta vörunni eða þjónustunni, sem er nýlega orðin mikilvæg, hluta vægisins sérstaklega.

5. gr.

Lágmarksstaðlar fyrir aðlögun að gæðum

1. Samræmdar vísitölur neysluverðs skulu teljast sambærilegar ef þær hafa verið lagaðar að gæðum. Þegar breytingar verða á gæðum skulu aðildarríkin reikna verðvísitölur með því að laga verð að gæðum og styðjast þá við beint mat á verðmæti gæðabreytingarinnar. Ef innlent mat er ekki fyrir hendi ber aðildarríkjunum að nota mat sem byggt er á upplýsingum sem framkvæmdastjórnin (HEB) veitir, eftir því sem við á.

2. Sé ekkert mat fyrir hendi skal meta verðbreytingar sem muninn á verði völdu staðgönguvörunnar og vörunnar sem hún kemur í staðinn fyrir. Aldrei skal meta breytingu á gæðum sem heildarverðmun á vörunum tveimur, nema færa megi góð rök fyrir slíku mati. Þurfi að skipta út vörum vegna þess að vara eða þjónusta hefur verið boðin á niðursettu verði ber að velja það sem kemur í staðinn með tilliti til þess að notagildi þess fyrir neytandann sé svipað en ekki að verðið sé svipað.

6. gr.

Lágmarksstaðlar fyrir verðtölur

1. Aðildarríkin skulu gefa út samræmdar vísitölur neysluverðs á grundvelli mælds verðs markúrtaksins.

- Ef mæla ber markúrtakið mánaðarlega, en mælingu verður ekki komið við þar sem varan er ekki fáanleg eða af öðrum ástæðum, er heimilt að nota áætlað verð fyrir fyrsta og annan mánuð, en frá þriðja mánuði skal nota staðgönguverð.
- Ef þannig stendur á, í undantekningartilviki, að mæla ber markúrtakið sjaldnar en mánaðarlega, skal nota áætlað verð fyrir þá mánuði sem ekki er skylt að nota mælt verð. Einnig er heimilt að nota áætlað verð í fyrsta skipti sem mæling fellur niður. Falli mæling niður tvisvar í röð skal nota staðgönguverð.

2. Ef ekki er völ á staðgönguverði við þær aðstæður sem um getur í þessari grein er heimilt að nota áfram áætlað verð, að því tilskildu að notkun þess sé takmörkuð við það sem þarf til að gera vísitöluna sambærilega.

7. gr.

Verðvísitölur fyrir grunnliði

Reikna skal samræmdar vísitölur neysluverðs með annarri hvorri formúlunni í 1. lið II. viðauka við þessa reglugerð eða annarri sambærilegri formúlu, enda sé kerfisbundið frávik vísitölu, sem þannig er reiknuð, frá vísitölu sem reiknuð er með annarri hvorri uppgefnu formúlunni, ekki meira en tiundi hluti úr prósentustigi að meðaltali fyrir eitt ár í samanburði við árið á undan.

8. gr.

Lágmarksstaðlar fyrir gerð úrtaks

Samræmdar vísitölur neysluverðs skulu teljast áreiðanlegar og sambærilegar ef þær byggjast á markúrtaki sem inniheldur nægilegan fjölda grunnliða, fyrir hvern COICOP/SVN-lið og að teknu tilliti til vægis liðarins, til að sýna fjölbreytileika vöru og þjónustu í liðnum og nægilegan fjölda verðtalna innan hvers grunnliðar til að tekið sé tillit til breytilegrar verðþróunar í þýðinu.

9. gr.

Gæðastjórnun

Aðildarríkin skulu:

- veita framkvæmdastjórninni (HEB), að beiðni hennar, upplýsingar um útgjöld í liðum sem eru ekki á upphaflegri skrá, og setja þær fram sem hlutfall af heildarútgjöldum sem falla undir samræmda vísitölu neysluverðs; upplýsingarnar skulu vera nægilega ítarlegar til að unnt sé að meta hvort farið er að þessari reglugerð;
- greina framkvæmdastjórninni (HEB) frá því er fram kemur vara og þjónusta sem er nýlega orðin mikilvæg og skýra, ef með þarf, hvers vegna vara og þjónusta, sem er nýlega orðin mikilvæg, er ekki tekin inn í vísitöluna; upplýsingarnar skulu vera nægilega ítarlegar til að unnt sé að meta hvort farið er að þessari reglugerð;
- fylgjast nægilega vel með því þegar breytingar verða á gæðum og hvað gert er til aðlögunar til að sýna fram á að farið sé að þessari reglugerð, og veita framkvæmdastjórninni (HEB) upplýsingar þar að lútandi að beiðni hennar;
- koma upp og viðhalda nákvæmri lýsingu á markúrtakinu og halda uppi nægilega góðu eftirliti með verðmælingum og verðlagsmati til að tryggja sé að farið sé að þessari reglugerð. Þau skulu veita framkvæmdastjórninni (HEB), að beiðni hennar, þær upplýsingar sem þörf er á til að unnt sé að meta hvort farið er að reglugerðinni og tryggja að svo sé;
- ef notuð er önnur formúla en þær sem birtast í 1. lið II. viðauka við þessa reglugerð, veita framkvæmdastjórninni (HEB), að beiðni hennar, upplýsingar um áhrif þess að nota þá formúlu fyrir valin tímabil og valda grunnliði; upplýsingarnar skulu vera nægilega ítarlegar til að unnt sé að meta hvort farið er að þessari reglugerð;
- veita framkvæmdastjórninni (HEB), að beiðni hennar, nægilega ítarlegar upplýsingar um markúrtökin til að unnt sé að meta hvort farið er að þessari reglugerð og nægilega gott tölulegt ágríp um hversu dæmigerð og nákvæm úrtökin eru til að framkvæmdastjórnin (HEB) geti lagt fram tillögur um lágmarksstaðla fyrir gerð úrtaks sem hluta af þeirri

endurskoðun á samræmdum vísitölum neysluverðs sem kveðið er á um í 15. gr. reglugerðar (EB) nr. 2494/95 og væntanleg er í október 1997.

III. LOKAÁKVÆÐI

10. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 9. september 1996.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Yves-Thibault DE SILGUY

framkvæmdastjóri.

I. VIÐAUKI

Á upphaflegri skrá yfir vöru og þjónustu, sem samræmd vísitala neysluverðs tekur til, skulu vera eftirtaldir liðir og undirliðir:

Tákn	Heiti í COICOP/SVN
01.	MATVÆLI OG ÓÁFENGIR DRYKKIR
01.1	Matvæli
01.1.1	Brauð og kornvörur
01.1.2	Kjöt
01.1.3	Fiskur
01.1.4	Mjólk, ostur og egg
01.1.5	Oliur og feiti
01.1.6	Ávextir
01.1.7	Grænmeti, þar með taldar kartöflur og önnur hnyði
01.1.8	Sykur, sulta, hunang, síróp, súkkulaði og sælgæti
01.1.9	Matvæli, ót.a.
01.2	Óáfengir drykkir
01.2.1	Kaffi, te og kakó
01.2.2	Ölkelduvatn, gosdrykkir og safar
02.	ÁFENGIR DRYKKIR OG TÓBAK
02.1	Áfengir drykkir
02.1.1	Brennd vín
02.1.2	Léttvín
02.1.3	Öl
02.2	Tóbak
02.2.1	Tóbak
03.	FATNAÐUR OG SKÓFATNAÐUR
03.1	Fatnaður
03.1.1	Efni í fatnað
03.1.2	Flíkur
03.1.3	Annar fatnaður og fylgihlutir með fatnaði
03.1.4	Þurrhreinsun, viðgerðir og leiga á fatnaði
03.2	Skófatnaður
03.2.1	Skór og annar skófatnaður
03.2.2	Viðhald, viðgerðir og leiga á skófatnaði
04.	HÚSNÆÐI, VATN, RAFMAGN, GAS OG ANNAR ELDSNEYTI
04.1	Raunhúsaleiga
04.1.1	Raunhúsaleiga sem leigjendur greiða
04.1.2	Önnur raunhúsaleiga
04.3	Venjulegt viðhald og viðgerðir á húsnæði
04.3.1	Vörur til venjulegs viðhalds og viðgerða á húsnæði
04.3.2	Þjónusta vegna venjulegs viðhalds og viðgerða á húsnæði
04.4	Önnur þjónusta tengd húsnæði
04.4.1A	Sorphirða - neytendur greiða í samræmi við notkun
04.4.2A	Fráveitubjónusta - neytendur greiða í samræmi við notkun
04.4.3A	Vatnsveita - neytendur greiða í samræmi við notkun
04.4.4	Önnur þjónusta tengd húsnæði, ót.a.
04.5	Rafmagn, gas og annar eldsneyti
04.5.1	Rafmagn
04.5.2	Gas
04.5.3	Fljótandi eldsneyti

Tákn	Heiti í COICOP/SVN
04.5.4	Fast eldsneyti
04.5.5	Heitt vatn, gufa og ís
05.	HÚSBÚNAÐUR, HEIMLISTÆKI OG REGLUBUNDIÐ VIÐHALD HÚSNÆÐIS
05.1	Húsgögn, húsbúnaður og skrautmunir, teppi og önnur gólfklæðning og viðgerðir
05.1.1	Húsgögn og húsbúnaður
05.1.2	Teppi og önnur gólfklæðning
05.1.3	Viðgerðir á húsgögnum, húsbúnaði og gólfklæðningu
05.2	Textilvörur til heimilisnota
05.2.1	Textilvörur til heimilisnota
05.3	Hitunar- og eldunartæki, kælikápar, þvottavélar og ámóta stærri heimilistæki, þar með taldir tengihlutir og viðgerðir
05.3.1	Stærri heimilistæki, rafknúin og órafknúin
05.3.2	Minni rafknúin heimilistæki
05.3.3	Viðgerðir á heimilistækjum
05.4	Glervörur, borðbúnaður og búshöld
05.4.1	Glervörur, borðbúnaður og búshöld
05.5	Verkfæri og búnaður fyrir hús og garð
05.5.1	Stærri verkfæri og búnaður
05.5.2	Minni verkfæri og ýmsir fylgihlutir
05.6	Vörur og þjónusta vegna reglubundins viðhalds á heimili
05.6.1	Vörur til heimilishalds sem eru ekki varanlegar
05.6.2	Heimilisadstoð og önnur þjónusta fyrir heimili
06.A	HEILSUGÆSLA — vörur sem neytandi greiðir án þess að um endurgreiðslur sé að ræða
06.1.A	Lyf og lyfjavörur og meðferðartæki og -búnaður — neytandi greiðir án þess að um endurgreiðslur sé að ræða
06.1.1.A	Lyf og lyfjavörur — neytandi greiðir án þess að um endurgreiðslur sé að ræða
06.1.2.A	Aðrar lækningavörur — neytandi greiðir án þess að um endurgreiðslur sé að ræða
06.1.3.A	Meðferðartæki og -búnaður — neytandi greiðir án þess að um endurgreiðslur sé að ræða
07.	SAMGÖNGUR
07.1	Kaup á ökutækjum
07.1.1A	Nýjar bifreiðar
07.1.1B	Notaðar bifreiðar
07.1.2	Bifhjól
07.1.3	Reiðhjól
07.2	Rekstur einkasamgöngutækja
07.2.1	Varahlutir og fylgihlutir
07.2.2	Eldsneyti og smurefni
07.2.3	Viðhald og viðgerðir
07.2.4	Önnur þjónusta tengd einkasamgöngutækjum — skv. EPK-reglum ⁽¹⁾
07.3	Samgönguþjónusta
07.3.1	Farþegaflutningar með járnbrautum
07.3.2	Farþegaflutningar á vegum
07.3.3	Farþegaflutningar í lofti
07.3.4	Farþegaflutningar á sjó og skipgengum vatnaleiðum
07.3.5	Önnur aðkeypt samgönguþjónusta
08.	FJARSKIPTI
08.1	Fjarskipti
08.1.1	Póstþjónusta
08.1.2	Síma- og bréfasímabúnaður
08.1.3	Síma-, ritsíma- og bréfasímaþjónusta

Tákn	Heiti í COICOP/SVN
09.	TÓMSTUNDIR OG MENNING
09.1	Búnaður og fylgihlutir, þar með taldar viðgerðir
09.1.1	Búnaður til viðtöku, upptöku og flutnings á hljóði og myndum
09.1.2	Ljósmynda- og kvikmyndabúnaður og sjóntæki
09.1.3	Gagnavinnslubúnaður
09.1.4	Aðrar stærri varanlegar vörur til tómstundaiðkunar og menningarstarfs
09.1.5	Spil, leikföng og tómstundabúnaður, íþróttavörur, viðlegubúnaður og útivistarbúnaður
09.1.6	Upptökumiðlar fyrir myndir og hljóð
09.1.7	Garðyrkja
09.1.8	Gæludýr
09.1.9	Viðgerðir á búnaði og fylgihlutum til tómstundaiðkunar og menningarstarfs
09.2	Þjónusta í tengslum við tómstundaiðkun og menningarstarf
09.2.1	Þjónusta við hópa í tengslum við tómstundaiðkun og menningarstarf
09.2.2	Önnur þjónusta í tengslum við tómstundaiðkun og menningarstarf
09.3	Dagblöð, bækur og ritföng
09.3.1	Bækur
09.3.2	Dagblöð og tímarit
09.3.3	Ýmiss konar prentað mál
09.3.4	Ritföng og teiknivörur
09.4	Pakkaferðir — að frátöldum ferðatryggingum
09.4.1	Pakkaferðir — að frátöldum ferðatryggingum
10.A	MENNTUN — neytendur greiða að jafnaði í aðildarríkjunum
11.	GISTIÐÚS, KAFFIÐÚS OG VEITINGAÐÚS
11.1	Matsala
11.1.1	Veitingahús og kaffiðús
11.1.2	Mötuneyti
11.2	Gistiþjónusta — innan aðildarríkisins
11.2.1	Gistiþjónusta — innan aðildarríkisins
12.	ÝMSAR VÖRUR OG ÞJÓNUSTA
12.1	Persónuleg þjónusta
12.1.1	Hárgreiðslustofur og snyrtistofur
12.1.2	Tæki og vörur fyrir persónulega þjónustu
12.2	Persónulegir munir, ót.a.
12.2.1	Skartgripir, klukkur og úr
12.2.2	Aðrir persónulegir munir
12.4A	Tryggingar
12.4.2A	Tryggingar vegna húsnæðis — innbústryggingar
12.4.4A	Tryggingar tengdar samgöngum — bifreiðatryggingar — að frátöldum ferðatryggingum
12.5A	Bankaþjónusta, ót.a. — að frátöldum vaxtagreiðslum og gjöldum sem nema tilteknu hlutfalli af virði viðskiptanna
12.5.1A	Bankaþjónusta, ót.a. — að frátöldum vaxtagreiðslum og gjöldum sem nema tilteknu hlutfalli af virði viðskiptanna
12.6	Önnur þjónusta, ót.a.
12.6.1	Önnur þjónusta, ót.a.

(¹) Evrópska þjóðhagsreikningakerfið, EPK 1995.

II. VÞAUKI

Formúlur til að reikna grunnliði

1. Þegar verðvísitölur eru reiknaðar fyrir grunnliði skal annaðhvort nota hlutfallið milli einfaldra meðaltala

$$\text{verðtala} = \frac{\frac{1}{n} \sum p^a}{\frac{1}{n} \sum p^b} \text{ eða hlutfallið milli faldmeðaltala verðtala } \frac{[\prod p^a]^{1/n}}{[\prod p^b]^{1/n}},$$

þar sem p^a er gildandi verð, p^b er viðmiðunarverðið og n er fjöldi verðtala þeirrar tegundar í grunnliðnum. Heimilt er að nota aðra formúlu, að því tilskildu að hún fullnægi skilyrði 7. gr um samanburðarhæfni.

2. Að jafnaði ber ekki að nota einfalt meðaltal verðhlutfalla $\frac{1}{n} \sum \frac{P^a}{P^b}$, því að oft verður skilyrðinu um

samanburðarhæfni ekki fullnægt með því móti. Heimilt er að nota það í undantekningartilvikum ef unnt er að sýna fram á að það fullnægi skilyrðinu um samanburðarhæfni.

3. Reikna má verðvísitölu fyrir grunnlið sem keðjuvísitölu með annarri hvorri formúlunni sem mælt er með hér á undan. Ef notað er hlutfallið milli einfaldra meðaltala verður:

$$I^{tb} = \frac{\sum_{i \in s^b} P_i^1}{\sum_{i \in s^b} P_i^b} \cdot \frac{\sum_{i \in s^1} P_i^2}{\sum_{i \in s^1} P_i^1} \cdots \frac{\sum_{i \in s^1} P_i^t}{\sum_{i \in s^1} P_i^{t-1}}$$

þar sem P_i^t er uppgæfin verðtala nr. i í grunnliði á tímabilinu t og s_t er úrtak verðtala sem safnað hefur verið fyrir grunnliðinn á tímabilinu t . Í framkvæmd er heimilt að uppfæra þetta úrtak mánaðarlega eða, sem vanalegra er, með lengra millibili þegar verðtölur fást ekki. Ef engin endurnýjun verður milli

grunntímabilsins b og tímabilsins t verður $I^{tb} = \frac{\sum_{i \in s^b} P_i^t}{\sum_{i \in s^b} P_i^b}$, einfalt hlutfallið milli einfaldra meðaltala

(eða á hliðstæðan hátt í formúlunni fyrir faldmeðaltal sem lýst er hér á undan). Ekki er heimilt að nota einfalt meðaltal verðhlutfalla ef keðjunin á sér stað oftar en árlega.